

การดำเนินงานและกิจกรรมศูนย์พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับชาติ ประจำปี 2566
สาขา : สุขภาพจิตชุมชน

ชื่อ-นามสกุล	นางจิตภิรมย์ แก้วคำใต้
ปัจจุบันอายุ	57 ปี
อาชีพ	เกษตรกรกรรม (ทำนา)
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	15 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านหนองแวง ตำบลแวงน้อย อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

นวัตกรรมเด่น

ศูนย์ตะวันฟ้าใส สานดวงใจ ดูแลผู้ป่วยจิตเวช อสม.บัตดี เพื่อนซี้ ร่วมดูแลใจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ป่วยจิตเวชได้รับการรักษาได้ต่อเนื่อง มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวช การดำเนินงาน ได้แก่ สร้างความคุ้นเคยให้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจ ให้ผู้ป่วยสมัครใจเข้ารับการดูแล ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้ป่วยรายที่ต้องการความช่วยเหลือ และติดตามอาการของผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ และพาผู้ป่วยออกไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับคนในชุมชน กิจกรรม คือ อสม.บัตดี เพื่อนซี้ ร่วมดูแลใจ จับคู่เพื่อแบ่งพื้นที่การดูแลออกเป็น 4 คู่ อสม.บัตดี 3 คน ต่อผู้ป่วย 1 คน ติดตามการรักษา สอดส่องมองหา ใสใจรับฟัง ส่งต่อเชื่อมโยง ดูแลการกินยา ถามไถ่ ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ผู้ป่วยมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับคนในชุมชนมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2565 ไม่มีผู้ป่วยกลุ่มสีแดง เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ทำให้ผู้ป่วยเกิดความภาคภูมิใจ เกิดบุคคลต้นแบบในการเข้ารับการรักษา

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับชาติ ประจำปี 2566

สาขา : การส่งเสริมสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล	นางบัวทอง ช่องงาม
ปัจจุบันอายุ	54 ปี
อาชีพ	เกษตรกร (สวนยางพารา ทำนา)
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	35 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านหนองมะแซว ตำบลตรวง อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ 32000

นวัตกรรมเด่น

ผ้านุ่งผดุงสุขภาพ บนถนนสายแดนซ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ป่วยเบาหวานมีระดับสามารถควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงสามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้ และผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีความดันโลหิตสูงสามารถควบคุมตามเกณฑ์ ขั้นตอนการใช้นวัตกรรม (1) ประเมินระดับน้ำตาลในเลือดและระดับความดันโลหิตให้แก่ผู้ป่วยและประเมินอาการแทรกซ้อนของโรคเบื้องต้นโดย อสม. แกนนำสุขภาพและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (2) ให้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย กลุ่มเป้าหมาย (3) สาธิตการออกกำลังกายโดยใช้ผ้านุ่ง และ (4) ผู้ป่วยและ อสม. ร่วมกันการออกกำลังกายโดยใช้ผ้านุ่งโดยมีแกนนำจัดทำกิจกรรมอย่างน้อย 30 นาที 3 ครั้ง/สัปดาห์

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (1) ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถควบคุมระดับน้ำตาลได้ มีค่าน้ำตาลสะสมใน 3 เดือนลดลง \geq ร้อยละ 40 (2) ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงสามารถควบคุมระดับความดันโลหิตได้ (BP < 140/90 mmHg) \geq ร้อยละ 60 (3) ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีความดันโลหิตสูงสามารถควบคุมตามเกณฑ์ \geq ร้อยละ 60 และ (4) ผู้ใช้นวัตกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.61

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับชาติ ประจำปี 2566 สาขา : ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล นายยุทธศาสตร์ ชันละ
ปัจจุบันอายุ 64 ปี
อาชีพ เกษตรกรรม (หมอยาสมุนไพร)
การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
เป็น อสม. 10 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านกุดตะกาบ ตำบลวาริชภูมิ
อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร 47000

นวัตกรรมเด่น

ลูกบอลสมุนไพรแช่เท้า มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดภาวะแทรกซ้อนในเท้าผู้ป่วยเบาหวาน ทำให้เท้าสะอาด ลดการติดเชื้อ ตีบกลิ่นเท้า รักษาแผล กระตุ้นการไหลเวียนของเลือด คลายเส้น คลายกล้ามเนื้อ ลดอาการชาของเท้า และคลายเครียดจากกลิ่นสมุนไพรที่มีน้ำมันหอมระเหย วิธีการใช้นวัตกรรม (1) ทำการทดสอบความรู้สึกลายเท้าในผู้ป่วยเบาหวาน โดยใช้เครื่องมือโมนิฟิลาเมนต์ผู้ป่วยมีอาการชา 1 จุดขึ้นไป ก็นำเข้าการทดลองนวัตกรรม บันทึกผลเก็บข้อมูล และวัดระดับความพึงพอใจในการให้บริการ (2) นำลูกบอลสมุนไพร 2 ลูก ต่อน้ำ 2 ลิตร มาแช่กับน้ำอุ่น อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส ให้ผู้ป่วยแช่เท้าด้วยสมุนไพรครึ่งละ 15 นาที และ (3) จัดกิจกรรมโดยการให้บริการแช่เท้าด้วยลูกบอลสมุนไพรในช่วงเวลา 13.00 น.-15.00 น. ครึ่งละ 15 นาที ทำติดต่อกัน 10 วัน (ช่วงการทดลอง) ติดตามประเมินผลและประเมินความพึงพอใจในการใช้ลูกบอลสมุนไพรแช่เท้า

ผลลัพธ์จากการใช้นวัตกรรม พบว่า ก่อนทำการศึกษา ผู้ป่วยมีความรู้สึกลายเท้า 1 จุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 มีความรู้สึกลายเท้า 2 จุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีความรู้สึกลายเท้า 3 จุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีความรู้สึกลายเท้า 4 จุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ภายหลังจากทำการศึกษาผู้ป่วยมีความรู้สึกลายเท้า 1 จุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 มีความรู้สึกลายเท้า 2 จุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีความรู้สึกลายเท้า 3 จุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีความรู้สึกลายเท้า 4 จุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้ป่วยมีความรู้สึกลายเท้าลดลง และมีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด ร้อยละ 60.00

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับชาติ ประจำปี 2566
สาขา : การบริการสุขภาพในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.)
และการสร้างหลักประกันสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล	นางทองคำ สัตรุพ่าย
ปัจจุบันอายุ	50 ปี
อาชีพ	เกษตรกรกรรม
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	15 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านสร้างเป็น ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 35000

นวัตกรรมเด่น

อสม.คู่ใจ ตรวจเบาหวาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเจาะน้ำตาลปลายนิ้วที่สถานบริการสุขภาพในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ในกลุ่มป่วยและกลุ่มเสี่ยง ส่งรายงานผลให้ รพ.สต. พร้อมให้คำแนะนำกลุ่มเสี่ยง เนื่องจากผู้ป่วยเบาหวานส่วนใหญ่ไม่สะดวกเดินทางไป รพ.สต. ตั้งแต่เวลา 04.00 น. และ รพ.สต. คนไข้มีจำนวนมากในวันนัด การดำเนินงาน (1) พัฒนาศักยภาพ อสม. ในการเจาะน้ำตาลปลายนิ้วได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปปฏิบัติกับผู้ป่วยหรือคนในชุมชน ก่อนรับยาที่ รพ.สต. เพื่อลดขั้นตอนการรับบริการ (2) อสม.จับคู่เจาะเบาหวานที่ ศสมช. ทุกเดือน (30 รายต่อเดือน) หมุนเวียนทุกคน และออกเจาะที่บ้านในรายที่ไม่สามารถเดินทางมาได้ ตรวจสอบสุขภาพเชิงรุกปีละครั้ง

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (1) พบกลุ่มที่ควบน้ำตาลได้ 29 ราย กลุ่มน้ำตาลในเลือดสูง 1 ราย ส่งรายงานต่อ รพ.สต. (2) ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ป่วย (3) ลดขั้นตอนการรับบริการ ลดความแออัดและลดเวลาการรอคอยของผู้ป่วย และ (4) ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ ร้อยละ 90.0

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ชื่อ-นามสกุล	นางทองสุข ชุยทอง
ปัจจุบันอายุ	58 ปี
อาชีพ	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 10
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	17 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านหนองเรือ ตำบลหนองเรือ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 40210

นวัตกรรมเด่น

ดาวกระจายวัยใส มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแกนนำวัยรุ่นในการดูแลเพื่อนในชุมชน และพัฒนาพฤติกรรมวัยรุ่นให้ห่างไกลจากยาเสพติด กระบวนการดำเนินงาน (1) จัดกิจกรรมสร้างแกนนำวัยรุ่นในชุมชนในการดูแลสุขภาพเพื่อนในชุมชน โดยสามารถประเมินอาการเบื้องต้น และส่งพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ทันเวลา (2) เมื่อพบกลุ่มเพื่อนที่มีปัญหาจะแจ้ง อสม. เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เยาวชนและครอบครัว และ (3) หากประเมินอาการรุนแรงจะส่งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยมีเครื่องมือในการประเมิน คือ แบบประเมินความเครียด ภาวะซึมเศร้า แบบประเมิน V2 แบบประเมินการติดยาโคโคติน และแบบประเมินการติดสุรา

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานระยะเวลา 1 ปี พบกลุ่มเยาวชน อายุ 11-20 ปี จำนวน 165 คน ที่ดูแลโดยกลุ่มดาวกระจายวัยใส ภายหลังการดำเนินงาน พบว่า วัยรุ่นมีพฤติกรรมสูบบุหรี่ ลดลงจากจำนวน 22 คน ลดลงเหลือ 4 คน ติดแอลกอฮอล์ จำนวน 4 คน ปัจจุบันไม่มี หนีเรียน จำนวน 7 คน ปัจจุบันไม่มี ใช้สารแอมเฟตามีน จำนวน 15 คน ลดลงเหลือ 2 คน และใช้กัญชา จำนวน 10 คน ลดลงเหลือ 2 คน และไม่มีกรร้องเรียนลักขโมยและการก่อเสียงรบกวนจากกลุ่มวัยรุ่น

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ชื่อ-นามสกุล นายปิยะ คิดการ
 ปัจจุบันอายุ 34 ปี
 อาชีพ เกษตรกรรม
 การศึกษา ปริญญาตรี หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
 เป็น อสม. 8 ปี
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านหนองสะแก ตำบลโนนประดู่
 อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา 30430

นวัตกรรมเด่น

รูปสมุนไพรไล่ยุง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดภูมิปัญญาแบบชาวบ้านมาใช้ในการจัดการสุขภาพในชุมชน เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีจุดไล่ยุงและลดอัตราป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ขั้นตอนการใช้นวัตกรรม นำรูปสมุนไพรไปจุดไฟให้มีกลิ่นเพื่อไล่ยุงและแมลง ประสิทธิภาพรูปสมุนไพรไล่ยุงเมื่อทดลองใช้ในนวัตกรรมรูปสมุนไพรไล่ยุง พบว่า รูป 1 ดอก สามารถจุดไล่ยุงใช้ระยะเวลาได้นาน 2 ชั่วโมง และ 2 วันแรกหลังจากจุดรูปสมุนไพร พบยุงลายจำนวนน้อยลง หลังจากจุดรูปสมุนไพรติดต่อกัน 5 วัน พบว่าจำนวนยุงลายลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน ประชาชนใช้รูปสมุนไพรไล่ยุงอย่างแพร่หลาย ลดรายจ่ายในครัวเรือน ส่งเสริมการใช้สมุนไพร ครัวเรือนที่ใช้รูปสมุนไพรไล่ยุง มีความพึงพอใจ ร้อยละ 91.66 และ อสม.สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ และขยายผล แนะนำ สอนวิธีทำรูปสมุนไพรไล่ยุงให้แก่ คนในครอบครัวและชุมชนใกล้เคียง

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : การคุ้มครองผู้บริโภคสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล	นายมนตรี จตุเทน
ปัจจุบันอายุ	55 ปี
อาชีพ	เกษตรกร
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	25 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านนาซอม ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 48180

นวัตกรรมเด่น

แหล่ง อีสาน งาน คบส. มีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนบ้านนาซอม หมู่ที่ 4 มีความตระหนักถึงการใช้ยาอันตรายและมีความหลากหลายในการรับความรู้ และ เพื่อลดปัญหาในการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ ที่ไม่ถูกต้อง ขั้นตอนการดำเนินงาน (1) ก่อนเริ่มเข้าสู่พิธีการก็ได้เกริ่นนำว่าต่อไปจะให้ความรู้ด้านงานคุ้มครองผู้บริโภค ก่อนเข้าสู่พิธีการต่าง ๆ ประมาณ 1 นาที โดยการ แหล่ง (หรือการท่องบทกลอน) (2) หลังจากให้ความรู้ผ่านการแหล่งเสร็จก็เป็นการเสริมความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาอันตราย เพื่อให้พี่น้องประชาชนได้ตระหนักถึงผลที่จะตามมาในภายหลัง

เพลง เสียงครวญ จาก อสม. วัตถุประสงค์เพื่อเป็นช่องทางการให้ความรู้เรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพแก่ประชาชนให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนการดำเนินงาน (1) แต่งเพลงเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคโดยอ้างอิงทำนองจากเพลงเสียงจากผู้ใหญ่บ้าน (2)อัดเสียงลงใส่แผ่นซีดีและนำไปเปิดในหอกระจายข่าวของหมู่บ้านโดยเปิดทุกครั้งที่กำลังนั้ หรือผู้ใหญ่บ้านจะแจ้งข่าวหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนชนทราบ

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน การทำแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาอันตราย ผู้ประกอบการ จำนวน 8 คน ทำแบบทดสอบผ่าน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ประชาชน จำนวน 233 คน ทำแบบทดสอบผ่าน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 92.27 ทำแบบทดสอบไม่ผ่าน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 7.72

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอตส์ในชุมชน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสายพิน นาคะพล
ปัจจุบันอายุ	38 ปี
อาชีพ	เกษตรกรกรรม
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	11 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านท่าแร่ ตำบลเตือศรีคันไชย อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร 47120

นวัตกรรมเด่น

คอนตอม เอ็กเพรส มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีองค์ความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และบริการแจกจ่ายถุงยางอนามัย ส่งด่วน ส่งไว ส่งถึงจุดรับ และยังมีช่องทางรับคำปรึกษากับกลุ่มวัยรุ่นเพื่อป้องกันการท้องก่อนวัยอันควรและทางออนไลน์ด้วยกลุ่ม อสม. ไว้ใจ ขั้นตอนการดำเนินงาน (1) แจกถุงยางอนามัยให้สมาชิกในกลุ่ม อสม. ไว้ใจในแต่ละหมู่บ้าน โดยใส่ซองสีน้ำตาลกันแสง UV ระบุขนาด ทำให้สะดวกในการแจกจ่าย (2) มีกลุ่ม Line อสม.ไว้ใจ แจ้งข่าวกิจกรรมต่าง ๆ และช่องทางการให้คำปรึกษา และ (3) จัดทำธนาคารถุงยางอนามัย โดยทีม อสม. เห็นสมควรในการร่วมจ่ายตามจิตศรัทธา นำเงินที่ได้ไปซื้อถุงยางอนามัยหมุนเวียนในหมู่บ้าน

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (1) ประชาชนใช้บริการรับถุงยางอนามัยเพิ่มขึ้นทุกปี (2) กลุ่มวัยรุ่น เข้ารับคำปรึกษาการป้องกันการท้องก่อนวัยอันควร และการป้องกันตัวเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 47 คน (3) ประชาชนรับการตรวจเลือดแบบสมัครใจ เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 60 คน

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : การจัดการสุขภาพชุมชนและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ชื่อ-นามสกุล	นางวิภารัตน์ พะนิรัมย์
ปัจจุบันอายุ	50 ปี
อาชีพ	เกษตรกรกรม
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	13 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านลำดวน ตำบลลำดวน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 31160

นวัตกรรมเด่น

กระเจารักษ์โลก ลดควัน ลดขยะ สร้างปุ๋ยอินทรีย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะประเภทเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์ สร้างสิ่งแวดล้อมที่สะอาดป้องกันสัตว์และแมลงที่เป็นพาหะนำโรค และลดการใช้ปุ๋ยจากสารเคมีในพืชผักสวนครัว ประชาชนสามารถใช้ปุ๋ยจากเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์ที่จัดทำได้ด้วยตนเอง วิธีการใช้นวัตกรรม คือ นำเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์วางลงในถังขยะที่สร้างขึ้นเอง เมื่อครบ 60 วัน ขยะที่อยู่ล่างสุดจะย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ย สามารถนำไปใส่ต้นไม้ได้ทันที จุดเรียนรู้นวัตกรรม (1) ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลลำดวน (2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านยาง (3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกระเจาะ (4) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลำดวน และ (5) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองพลวง

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (1) ทุกครัวเรือนของบ้านกระเจาะ มีถังขยะอินทรีย์ไม่มีวันเต็ม (2) ประชาชนไม่ใช้สารเคมีกับพืชผักสวนครัว (3) ชุมชนเลิกกำจัดขยะ โดยการเผาที่ก่อให้เกิดมลพิษจากควันไฟ (4) ประชาชนมีปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในทุกหลังครัวเรือน และ (5) สัตว์หรือแมลงที่เป็นพาหะนำโรคลดลง

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : นมแม่ และอนามัยแม่และเด็ก

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวกาญจนา สารีพันธ์
ปัจจุบันอายุ	44 ปี
อาชีพ	เกษตรกร
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	10 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านตุม ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร 32000

นวัตกรรมเด่น

ชุดนมแม่เคลื่อนที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มหญิงหลังคลอดให้นมลูกที่ถูกต้อง และหญิงหลังคลอด และญาติตระหนักถึงปริมาณการให้นมเด็กที่เหมาะสมและไม่ควรป้อนอาหารก่อน 6 เดือน เนื่องจากขนาดกระเพาะและน้ำย่อยในกระเพาะเด็กยังไม่สามารถที่จะย่อยอาหารอื่นได้ การสาธิตการเอาลูกเข้าเต้าที่ถูกต้อง โดยใช้ผ้ากันเปื้อนเต้านมจะทำให้หญิงหลังคลอดฝึกการอุ้มลูกเข้าเต้าได้ง่ายขึ้น อุปกรณ์ประกอบด้วย (1) ผ้ากันเปื้อนเต้านม (2) ป้ายสอนการอุ้มลูก (3) ป้ายความจุกระเพาะเด็ก และ (4) ชุดประคบสมุนไพรสายใยนมแม่

ชุดประคบสมุนไพร สายใยแม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ลดการคัดตึงเต้านม และส่งเสริมให้หญิงหลังคลอดใช้สมุนไพรพื้นบ้านในการประคบลดการปวดตึง ทำให้การไหลเวียนเลือดและน้ำนมดีขึ้น วัตถุดิบประกอบด้วย ขมิ้นชัน ไพล ผิวมะกรูด ส้มป่อย ใบหนาด พลับพลึง การบูร และพิมเสน วิธีการใช้ จะนำแผ่นสมุนไพรไปนึ่งให้อุ่นและนำไปใส่ช่องใส่สมุนไพรในผ้ากันเปื้อน ใช้ประคบเต้านม ประมาณ 15 นาที

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (1) หญิงหลังคลอดสามารถให้นมลูกที่ถูกต้อง และเด็กได้รับปริมาณนมที่เหมาะสม กินนมแม่อย่างเดียว ร้อยละ 100.0 (2) เด็กมีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 95.0 (3) สูงดีสมส่วน ร้อยละ 95.0 และ (4) ผู้ใช้นวัตกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.60

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : กันทสุขภาพ

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวอมรรัตน์ เสน่พุด
ปัจจุบันอายุ	38 ปี
อาชีพ	ธุรกิจส่วนตัว
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	15 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเทพเจริญ ตำบลโคกม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31220

นวัตกรรมเด่น

แปรงสีฟันด้ามใหญ่ ใส่ใจผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุหยิบจับด้ามแปรงฟันที่สะดวกและปลอดภัยขณะแปรงฟัน และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุแปรงฟันอย่างถูกวิธี อุปกรณ์ ประกอบด้วย แปรงสีฟันผู้ใหญ่นุ่ม ท่อน้ำประปาขนาด 4 หุน ปูนปลาสเตอร์ และขุยมะพร้าว วิธีการใช้งาน ใช้มือที่ถนัดจับแปรงสีฟันด้ามใหญ่ แปรงที่ฟันและลิ้นอย่างถูกวิธีให้สะอาดทั่วทั้งปาก หลังจากใช้งานเสร็จล้างด้วยน้ำให้สะอาด ตั้งไว้ในที่สะดวกกับการใช้งาน

กะลาฟันดี มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธิตการแปรงฟันอย่างถูกวิธี และให้ประชาชนตระหนักในการดูแลฟันของตนเอง อุปกรณ์ ใช้กะลามะพร้าวประกบกันเป็นลูกและทำขาตั้ง จากนั้นใช้ฟูกันจุ่มสีวาดรูปช่องปากและฟันเป็นโมเดลสาธิตการแปรงฟัน วิธีการใช้งาน ใช้เป็นโมเดลสื่อการสอนและสาธิตการแปรงฟันอย่างถูกวิธีให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน (1) ผู้สูงอายุแปรงฟันได้ถูกวิธีและแปรงฟันนานขึ้นเนื่องจากหยิบจับถนัดมือ (2) ผู้ใช้นวัตกรรมมีความพึงพอใจ ร้อยละ 100

อสม. ดีเด่น ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปี 2566

สาขา : การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ

ชื่อ-นามสกุล	นางอุไร อัจจักร
ปัจจุบันอายุ	46 ปี
อาชีพ	เกษตรกรกรรม
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย
เป็น อสม.	21 ปี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านหนองม่วง ตำบลหนองชัยศรี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31240

นวัตกรรมเด่น

วงล้อเสริมแรงฟื้นฟูแขนขา มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกล้ามเนื้อในผู้ป่วยที่มีปัญหาแขนขาอ่อนแรง สิ่งประดิษฐ์ทำจากล้อรถเข็นผู้พิการที่ชำรุดแล้วโดยมีฐานจากกะทะรถยนต์ โดยนำแกนเหล็กมาเชื่อมต่อกับฐานกะทะรถยนต์ โดยมีแกนเหล็กอีกตัวมาสวมเข้ากับแกนหลักที่ยึดติดกับกะทะรถยนต์ โดยเจาะรูแกนเหล็กเพื่อยึดติดแบบสามารถเลื่อนปรับวงล้อตามขนาดผู้ป่วยได้ มีสายคล้องรอกและทำเชือกเป็นลักษณะห่วงเพื่อเวลาดึงรอกจะดึงเท้าที่อ่อนแรงขึ้น ส่วนวงล้อหมุนจะใช้ท่อพีวีซีสวมเข้าไปหรือใช้ยางพันบริเวณที่จับได้ ผ่านการตรวจสอบประสิทธิภาพและคุณภาพการใช้งาน โดยนักกายภาพบำบัดและผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ วิธีการนำไปใช้ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง มีภาวะแขนขาอ่อนแรงเพื่อฟื้นฟูแขนขา บริหารกล้ามเนื้อแขนและหัวไหล่ ซึ่งวงล้อจะมีลักษณะเป็นวงกลมหมุนได้ 360 องศา ซึ่งเหมาะกับข้อต่อกระดูกหัวไหล่ เป็นข้อต่อที่เคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ ข้อต่อชนิดนี้ทำให้อวัยวะส่วนนั้น ๆ มีการเคลื่อนไหวได้มาก โดยใช้มือข้างที่แข็งแรงช่วยพยุงและหมุนวงล้อหมุนด้านซ้าย 10 รอบ ด้านขวา 10 รอบ เท่ากับ 1 เซ็ต ทำ 3 เซ็ต เข้า-เย็น ส่วนซีกโลกที่ใช้สำหรับบริหารข้อต่อสะโพกกล้ามเนื้อสะโพกและกล้ามเนื้อขา โดยใช้ขาข้างที่อ่อนแรงสอดเข้าในห่วงสายยางอีกด้าน และใช้มือสอดเข้ากับห่วงสายยางอีกด้าน แล้วดักซีกโลกขึ้นลง 20 ครั้ง ต่อ 1 เซ็ต ทำ 3 เซ็ต เข้า-เย็น

ผลลัพธ์จากการใช้นวัตกรรมวงล้อเสริมแรงฟื้นฟูแขนขา ระยะเวลา 2 ปี จำนวน 4 รายไม่มีภาวะไหล่ติด เริ่มฝึกเดินได้ทั้ง 4 ราย ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติ มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 75.0

